

Zvestovanie Panne Márie - (*Lukáš 1,26-38*); oznámenie Panne Márii od *archanjela Gabriela*: „Hľa, počneš a porодиš syna a dáš mu meno *Ježiš*“; klasický ikonografický typ Zvestovania má pomerne jednoduchú a stálu formu; anjel Gabriel prichádza k Márii a zvestuje jej narodenie syna; veľké množstvo obmien nastalo podľa situovania udalosti, typu postoja, výrazu Márie, jej atribútov, výzoru aktérov; v raných kompozíciách Mária zobrazovaná na nádvorí pri studni, odkiaľ čerpala vodu, alebo sa skláňala pri potoku naberala vodu do džbánu (odkaz na príbeh v apokryfných evanjeliách); v druhom bežnom type raného stredoveku až do 10.st. je Mária zobrazovaná pri práci, sediac s pradenom a košíkom s vlnou pri tkaní závesu pre *jeruzalemský chrám*; takýto typ bol v talianskom umení ojedinelý; častejšie talianski majstri zobrazovali Máriu v modlitbe, pri čítaní, meditácii nad čítaným textom; preto najčastejšie drží knihu; tá môže byť zatvorená i otvorená, objavuje sa v nej text z *Izaiáša (7,14)*; kniha môže od karolínskeho obdobia ležať na *čítacom pulte*, ojedinele leží na čítacom pulte viacero kníh; v stredovekom umení, ale i neskôr, zobrazovali Zvestovanie na nádvorí domu, v jeho *arkádach*; v zaalpskej oblasti uprednostnili interiér, či už to bola meštianska izba, alebo spálňa s množstvom detailov; väčšina z nich mala symbolický charakter, napr. sklená váza, ľalia, ruža, kosatec sú symboly čistoty a nepoškvrnenosti; symbolický ráz malo aj Zvestovanie v interiéri gotického kostola (*J. van Eyck*); nezobrazovalo totiž konkrétne miesto stretnutia Márie a anjela, ale vyjadrovalo stotožnenie Márie s cirkvou (*Ecclesia*; pozri *matka cirkev*); niekedy, prevažne v stredoveku, tvorcovia uprednostnili veniec hradieb, múrov a budov *Nazaretu* ako pozadie výjavy; iba v raných dielach mala Mária kráľovský odev; neskôr má svoj tradičný odev, šaty a plášť; v okamihu Zvestovania stojí, sedí či kľací na kľakadle čítacieho pultu; druhú postavu výjavy, archanjela Gabriela, maľovali zvyčajne v bielom, nezriedka *liturgickom odeve* s krídlami; vznáša sa z nebies, stojí či kľací pred ňou; v ruke drží *žezlo* zakončené štylizovaným kvetom ľalie, či samotnú ľaliu; od 11.st. *žezlo* ovíjala aj *nadpisová páska* s textom: Ave Maria plena...; nadpisovú pásku mohol anjel držať v ruke (pozri *anjel zvestovania*), či text prinášal s tromi pečaťami; Mária mala v stredovekom umení tiež na páske odpoveď: Ecce ancilla Domini...; tretiu, sprievodnú postavu, slúžku Panny Márie, zobrazovali výnimočne; v ranom stredoveku, zriedkavejšie neskôr, sa maľovalo aj vlastné *nepoškvrnené počatie*; symbolizovali ho zlatisté lúče zhora, od *Boha Otca* k Panne Márii; *Boha Otca* zastupuje *ruka Božia*, ktorá sa vynára z oblakov, alebo polopostava, po zlatistých lúčoch zlieta *Duch Svätý* v podobe holubice a nad ním sa môže vznášať malá postavička Ježiša; pozri *holubica* (*Biedermann*)

<http://de.wikipedia.org/wiki/Millefleurs>

<http://www.xtec.cat/~fgonza28/berceo/caza.htm>

<http://www.flickr.com/photos/28433765@N07/8514668289/in/photostream/>

<http://twoway.st/facets/subject/annunciation>

http://www.webumenia.sk/web/guest/graphic/-/staticresults?orderBy=DATING_ASC&page=1&items=14&query=&layout=gridLayout&images=true&searchFor=data

http://www.webumenia.sk/web/guest/graphic/-/staticresults?orderBy=DATING_ASC&items=14&query=&layout=gridLayout&images=true&searchFor=data&page=15

http://www.webumenia.sk/web/guest/graphic/-/staticresults?orderBy=DATING_ASC&items=14&query=&layout=gridLayout&images=true&searchFor=data&page=18

http://www.webumenia.sk/web/guest/detail/-/detail/id/SVK:SNG.O_2256/Stredoeur%C3%B3psky%20maliar

https://www.google.sk/search?q=J.+van+Eyck:+Annunciation&espv=2&biw=1852&bih=995&tbm=isch&imgil=gNPZx_pYZ8bFiM%253A%253BxbG0xpKZsJUoM%253Bhttp%25253A%252F%25252Fwww.joyfulheart.com%25252Fchristmas%25252Fartwork_angels.htm&source=iu&pf=m&fir=gNPZx_pYZ8bFiM%253A%252CbxbG0xpKZsJUoM%252C_&usg=__kse7wYEjvUBduXzH9LwQBZBJbCM%3D#imgsrc=e7qVpFa2GrqjEM%253A%3BVcSsp-5suJGrVM%3Bhttp%253A%252F%252Fdaydreamtourist.files.wordpress.com%252F2013%252F04%252Fmadonna-with-

canon.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fdaydreamtourist.com%252F2013%252F04%252F29%252Fa-heavenly-van-eyck%252F%3B1024%3B791

Zvestovanie (mozaika, bazilika Santa Maria Maggiore, Rím, 432-440)

Zvestovanie Panne Márii (Codex Egbert, 990)

Zvestovanie Panne Márii (Benedictional Æthelwold, 975-980)

Zvestovanie Panne Márii (Registrum Gregorii, 985)

Zvestovanie Panne Márii (Biblia de San Isidoro de León, 960)

(Evanjelium Iruchi, Gruzínsko, 10.st.)

Zvestovanie Panne Márii (Evanjeliár Hidty, 1005-1025)

Zvestovanie Panne Márii. Navštívenie (Codex aureus Epternacensis, 1028-1051)

Zvestovanie (Žaltár zo St. Albans, 1125-1145)

Zvestovanie (kaplnka opátstva Santo Domingo de Silá, Španielsko, 11.st.)

Zvestovanie a epifánia (Beatus Cardēna, okolo 1180)

Zvestovanie Panne Márie a Navštívenie sv. Alžbety (freska krypty kostola v Gargilesse-Dampierre, Francúzsko, 12.st.)

P. Cavallini: Zvestovanie (mozaika, Santa Maria in Trastevere, Rím, 1291)

Grécky majster: Zvestovanie Panne Márii (1222)

Zvestovanie (opus anglicum, dosky Felbrigge žaltára; 13.st.)

Majster vyšebrodského oltára: Zvestovanie (1350)

J. Pucelle: Zvestovanie (iluminácia z Hodiniek Jeanna d'Evreux , 1324-1328)

Kanonik Beneš: Zvestovanie (Pasionál abatiše Kunhuty, zač. 14.st.)

Zvestovanie Panny Márie. Navštívenie Panny Márie (Apokalypsa Cloisters, 14.st.)

Jean Pol a Herman z Limburgu: Zvestovanie (Prebohaté hodiny vojvodu z Berry, 1406/8-1409)

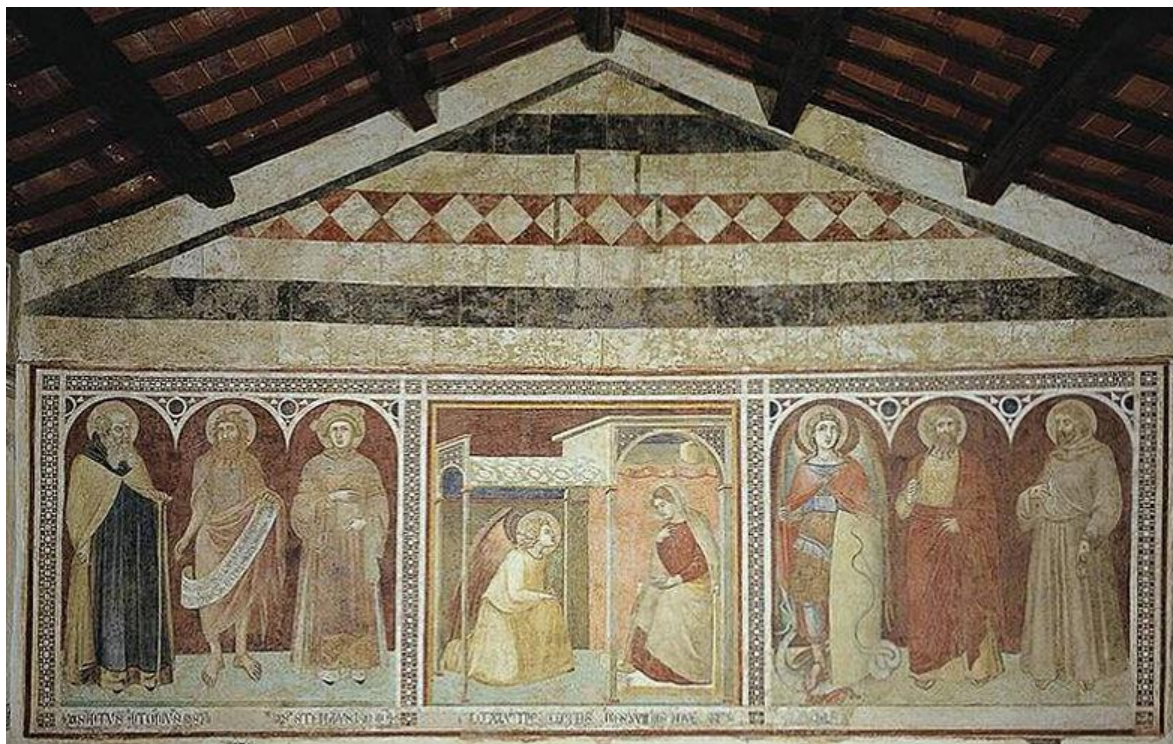
Majster Hodín maršala Boucicaut: Zvestovanie (Hodiny maršala Boucicaut, 1410-1415)

Zvestovanie Panne Márii (Bedford Hours, 1410-1430)

Zvestovanie Panne Márii (iluminácia z holandského rukopisu, okolo r. 1460)

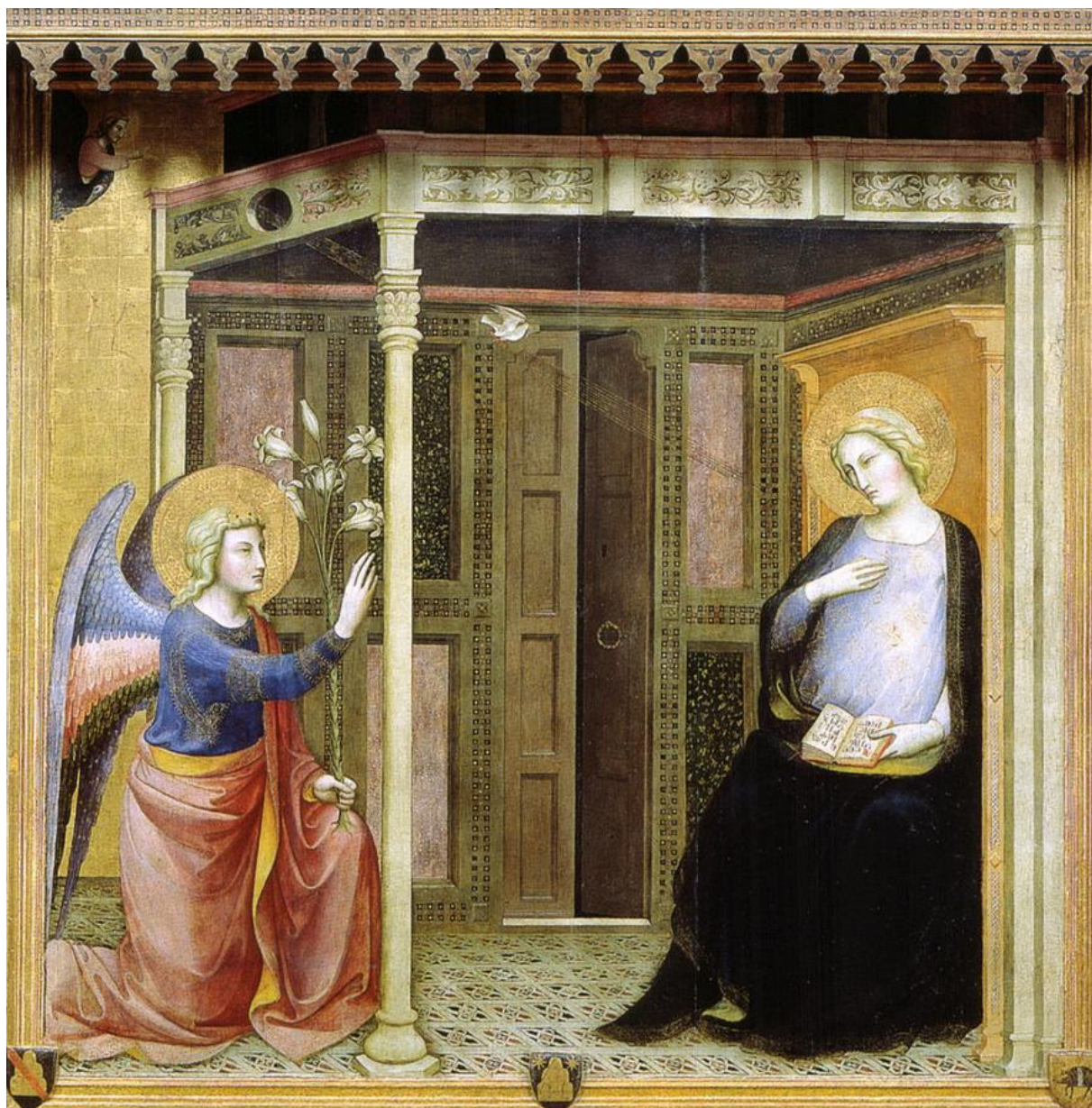
P. Lorenzetti: Zvestovanie (14.st.)

S. Martini a L. Memmo: Zvestovanie so sv. Ansanom a Margitou (1333)

A. Lorenzetti: Zvestovanie (1334)

J. del Casentino: Zvestovanie (14.st.)

Autor neuvedený: Zvestovanie (gobelín, 1410)

Majster hornorýnsky: Zvestovanie (1420-1430)

M. Wolgemut, W. Pleydenwurf, H. Schedel: Zvestovanie (kolorovaný drevorez, Norimberská kronika, 1493)

Cima da Conegliano: Zvestovanie (1495)

J. van Eyck: Zvestovanie (1435)

Fra Angelico: Zvestovanie (1430-1432)

Fra Angelico: Zvestovanie (1450)

Masolino da Panicale: Zvestovanie (1425-1430)

P. Berruguete: Zvestovanie Panny Márie (1450)

B. Zeitblom: Zvestovanie Panny Márie (1496)

A. Rublev: Zvestovanie (15.st.)

M. Wolgemut: Zvestovanie (ľavé kridlo Peringsdörffer oltára, 1490)

M. Albertinelli: Zvestovanie (15.-16.st.)

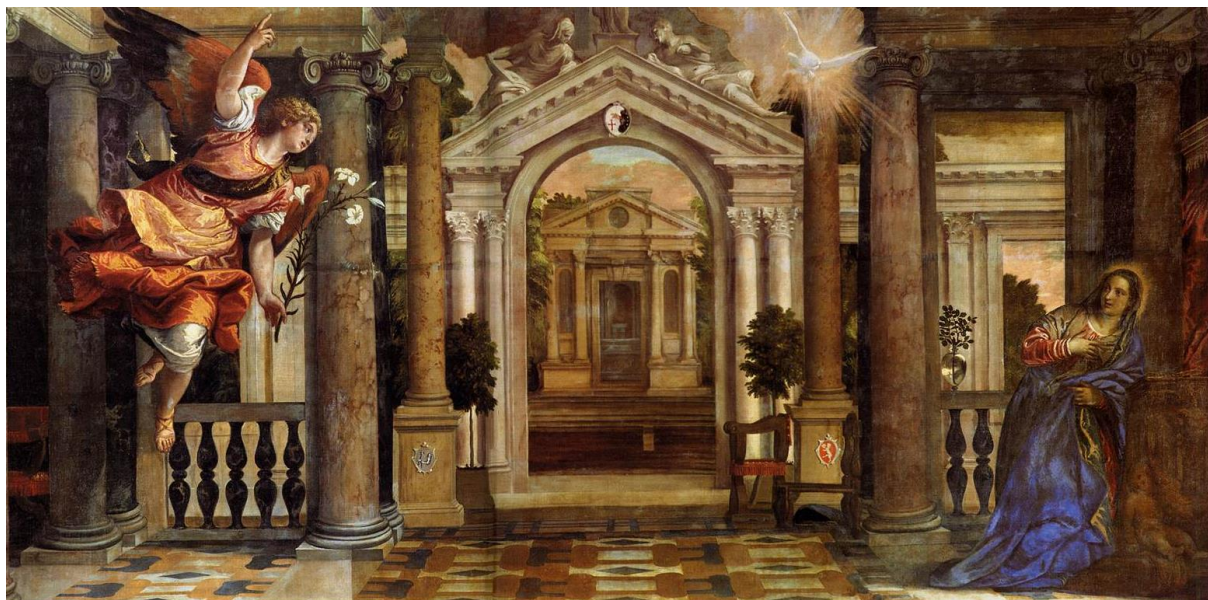
P. Perugino: Zvestovanie (15.-16.st.)

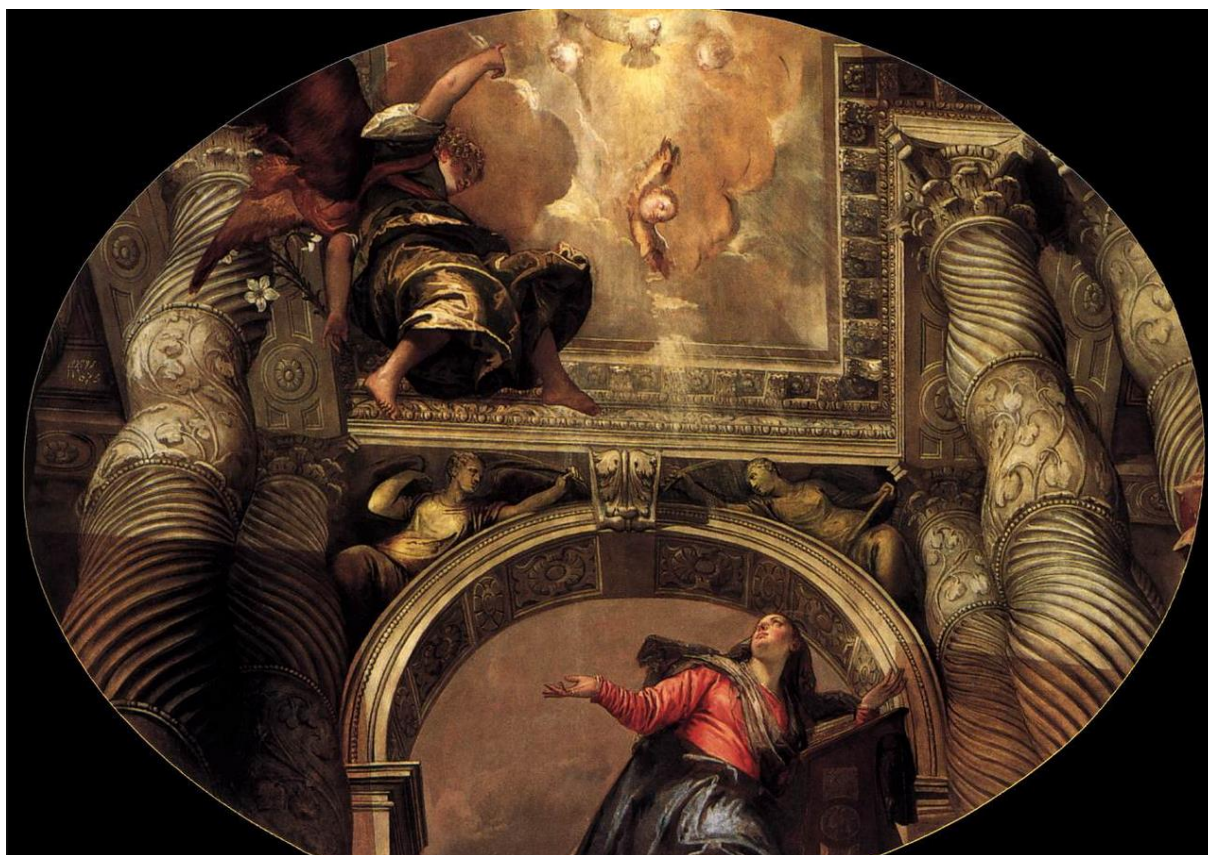
S. Botticelli: Zvestovanie (15.-16.st.)

P. Berruguete: Zvestovanie Panny Márie (Retabulum de Santa María, 1517)

P. Veronese: Zvestovanie (1578)

P. Veronese: Zvestovanie (1558)

P. Veronese: Zvestovanie (1560)

B. Bruyn st.: Zvestovanie (1515-1525)

B. Strigel: Zvestovanie Panne Márii (1515-1520)

P. Pourbus: Zvestovanie (16.st.)

C. Cort podľa G. Clovia: Zvestovanie (rytina, 16.st.)

C. Cort podľa Tiziana: Zvestovanie (rytina, 16.st.)

Neznámy autor: Zvestovanie Panny Márie (drevoryt, 1500-1541)

Neznámy autor: Zvestovanie (drevoryt, 1601-1700)